

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben hához hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Asszerkesztőség kóriratok visszadási
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A filkó.

Bravó! Csak hadd folyjon az a bizonyos technikázás! Hadd örüljön neki egész Ausztria és hadd rohanjunk vaktában a mélység felé, mely készen várja a magyar állam pusztulását!

Ott leskelődnek már az eredményre ellenségeink mindenféle fajtából. A horvátok minden nagyobb városukban sorban égetik a magyar nemzeti zászlót. A tótok memorandumoznak és követelöznek; a Népszava meg is rójja őket, miért nem követelnek többet? (Követelnék maguknak az egész Népszavát minden Jakabjával; szívesen odadjuk, de ez még nekik sem kell.) Oláh nemzetiségi férfiak az új püspökség ellen tiltakoznak, mert az megvédené a magyar görög katolikusok magyar anyanyelvét Magyarországon. A szociáldemokrata párt március 4-én megállítja a gépeket, hogy a magyar parlamentet öklével fenyegetse. A bécsi lapok alattomosan azt a perfid rágalmat eresztik szélnek, hogy a Kossuth-párt követelése, a melyeket a kormány honorált, az uralkodó felségjogait csorbítják. Mindez mint valami örült hangzavar torlódik meg a fejünk fölött, pusztulást, romlást ígérve erre a szerencsétlen országra — s akkor Justh és hasonló bölcseséggel ékeskedő társai kézzel-lábbal és technikai obstrukcióval igyekeznek azt az ígért romlást

meg is valósítani az általános és titkos nemzetpusztítás alakjában.

Honnan kapják Justhék a biztatást ehhez a vakmerő va banque-játékhoz? Mert valahonnan kell nekik ösztönzést kapniok. Fejjel mennek a falnak; ilyen experimentumot csak az az ember csinál, a ki úgy véli, hogy becses fejének épsége biztosítva van. Ki garantálta ezeknek az elszánt fejeknek épségben maradását?

Magyar ember semmi esetre sem. Justhék kikapcsolták magukat a magyar nemzeti érzésekből, mikor a szabadkőművesekkel, pánszlávokkal, dákórománokkal, nemzetközietekkel léptek testvéri láncba. Politikai belátásuk felől kiállították a szegénységi bizonyítványt, mikor az önálló bank forszírozásával letörték a katonai téren előre igyekvő nemzeti irányt. Akkor azt hittük róluk, ezek a szegény emberek csak Esze Tamás népe, nagypipáju, kevés dohányu lármás kurucok, a kik a falusi bakter hadi tanulmányával akarnak csatát nyerni, nagyon tüzes, de nagyon korlátolt lármázók, a kik többet akarnak, mint a mennyit elbirnak, de végeredményben mégis csak kuruc magyarok, a kik a magyarság forró szereletéből meritik lelkesedésük hevét.

Nos hát ez az ábránd szétfoszlott. Rövidlátók, de egyáltalán nem kurucok s a miből lelkesedésüket meritik, az nem a magyar faj szeretete.

Hát mi?

Jelek beszélnek. Bécs sajtója eddig nagyon meg volt elégedve a Héderváry kormányral. Most ez a megelégedés egyszerre elmult, frontot csinál az osztrák sajtó a kormány ellen s tökéletesen meg van elégedve Justhtal. Justhék pedig a bécsi sajtóval egyszerre párhuzamos aknát furnak a magyar parlamenti béke ellen s versenyt igyekeznek halomra dönteni a béke épületét, melyet a nemzet legjobbjai annyi fáradozással építettek.

Nyíltan beszélnek egyébként is, hogy Justhékát Bécsből uszítják. Bécsben keverik ellenünk a kártyát s Justhék vállalkoznak annak a bizonyos filkóknak a szerepét, melyet ellenünk ki akarnak játszani. Abban reménykednek ezek az obstrukció tűzével játszó nagy gyerekek, hogy kormányt buktatnak s olyan alakulás következik, melyben ők is szerephez és a mi fő: hatalomhoz juthatnak.

A Justh-párt minden politikai számitása csütörtöktől mondott eddigelé. Az lesz a mostaninak is a sorsa. Tegyük fel, hogy célt érnek, kormányt buktatnak s »választójogi kabinet« következik. Csak nem képzeli a Justh-párt, hogy bárki velük fogjon kezét, velük, akik kellemetlen ellenfelek, de még kellemetlenebb szövetségesek?

Az eszes Lukács Lászlónak fog kelteni — egy Csuhá István?

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Nyílt levél Budapestről.

— Dr Edelman Menyhért né urasszonynak,
 a Darwin-körben tartott felolvasása tárgyában. —
 Budapest, 1912. febr. 27.

Nem udvarolhatok önnek, asszonyom, azal, hogy ha felolvasása idején Nagyváradon vagyok, hát teljes bizonyossággal meghallgatam volna előadását. A nagyváradai Darwin körnek különben igen érdekes felolvasásaira már csak azért sem járhatok el, mert azokat az est késő óráiban tartják, amelyekben én a napi munkámban elfáradva, csendes lakásomba visszahúzódok és ott a nap folyamán szerzett impressziókat reflexziókká dolgozom fel, hol írásban, hol pedig csak egyszerű meditációk alakjában. — De azt mondhatom, hogy a Darwin kör felolvasásait figyelemmel kísérem; hiszen egy idő óta felvettem a Spectator (Szemléző) írói nevet és ez kötelességemmé teszi, hogy figyelemmel kísérjek minden szellemi mozgalmat — intra et extra muros — amik Nagyvárad életét oly magas fokra emelték s a mozgatóknak Biharország tágas határain túl is nevet szereztek.

A Darwin körnek az idei téli évadban tartott felolvasásain az erkölcs a főtéma a lelki élet különféle vonatkozásaival kapcsolatban. E témák egyikét az erkölcsnek, a neveléssel való egybefüggése magyarázását Önre bízta asszonyom.

Minden anya pedagoga; azzá rendeli őt a legtöbb Bölcsesség, a mely jogokat és kötelességeket is ró a nőre, mikor az égből jött áldásával (ámbar a Darwin körben az áldást nem onnan várják) az anyai méltóságra lépteti elő. Így hát kollégák vagyunk, mert én is pedagógus vagyok és pedig nem pusztán csak elméleti, hanem némileg gyakorlati is, amit most küldözött »Leveleimmel« iparkodom nyilvánvalóvá tenni. Jó kolléga lévén, kétszeres érdeklődéssel vártam és fokozott figyelemmel olvastam felolvasását, illetőleg annak csak bőséges kivonatát a Budapestre utánam küldött egyik váradai ujság keddi számából:

Elolvastam és mindjárt kijelentem, hogy ha a kivonat jó (mert bizony nem mindig jó az), hát akkor nagyjában egyetértek önnel, Asszonyom, elveinek lényeges részeiben, de csak addig, amíg ez a nevelés házinevelés. Az iskola tömegnevelésében az ideális irányzatnak utját állja az, hogy a pedapógus nem foglalozhat egy gyermek jellemének kialakításával, nem építhet egy gyermek számára házat az erkölcs tégláiból, hanem egy normatívumot kell kidolgoznia az átlag gyermekre, már pedig az átlaggyermek lelkének virágos kertjében sok a szép virágok közt levő dudva is. Az ön esztetikai érzékét olyannak ismerem, Asszonyom, hogy az nem tűrné meg házatjékán a gyomot, hogy tehetném fel hát azt, hogy még egy kis szívjósággal, de erős lélekkel alkalmazott büntetés árán is ne iparkodnék akár a saját vére, akár a gondjaira bízott gyermekek lelkéről a fattyuhajtásokat letördelni. A büntető eszköznek nem kell okvetlenül virgácsnak lennie. A apa

komor arca, az anya szemében megjelenő könyccsepp sokszor fájdalmasabban érintik a gyermek kedélyt, mint a ruhán át alig is érzett pálca csapások. Magam is azt vallom, hogy a büntetésnek olyannak kell lennie, hogy attól ne a teste fájjon, hanem a szíve sajogjon a gyermeknek. Azt is aláírom, hogy ne a parancs, hanem a tanács; ne a tilalom, hanem a jó példaadás legyen a gyermeknevelés legfontosabb eszköze.

Eddig hát nem térnek el nevelési elveink vonalai nagy szögszárakban egymástól. De azt már nem értem meg, hogy mit akar azzal mondani Nagyságod, hogy »ne kívánjunk jó gyermeket, mert sok értékes hibájának felnőtt korában hasznát veszi, viszont a gyermekkori érények gátjai lehetnek boldogulásának.«

Önnek hízgelgek azzal, Asszonyom, ha azt mondom, hogy nekem sokkal hosszabb időm volt már arra, hogy gyermekekkel foglalkozzam az iskolában is, azon kívül is, mint önnek, aki utoljára is csak kevés gyermeket ismerhetett és ezeket is csak az otthon körében, ahol a gyermek lelkét csak arra kell fogékonnyá tenni, hogy a látott jó példát megértse és kövesse, de az már kívül esik a házi nevelés munkakörén, hogy a lelket erőssé tegye a rossz példák megvetésére és a ferde hajlamok leküzdésére. Ismerem a gyermek lélek apróbb tévedéseit (hasugság, káröröm, irigység, egy kis lustaság, egy kis stréberkedés a csokoládé cukor megérdemlésére még egy kis árulkodás árán is, stb. stb.); nem hiszem, hogy ezek kiirtásával kárt tennék a jövőjében.

Azt is tudom, hogy a jó gyermek lel-

Bokányiéknak — az ezerholdas Justh Gyula?

Vládéknak — Barabás Béla?

Komikus dolog csak elképzelni is.

A Bécsből dróton rángatott Justh-párt megmarad egyszerű eszköznek, mellyel zavart, felfordulást lehet csinálni Magyarországon. Megmarad a szabadkőművesek, nemzetközi és nemzetiségi szájhősök filkójának, melyet kijátszanak ellenünk s amint a játéknak vége, odaadnak harminckettedmagával a szolgának, vigye ki, nincs rá többé szükség.

Hazárdjáték folyik, de nem a Justh-párt játssza. Vele, általa játsszák a nemzet ellenségei. Éppen ideje, hogy a hazárdjátéknak végét szakítsa a nemzet egy akarattal, azt a fölösleges, mindenféle tilos játékra felhasznált, kopott kártyát pedig adjuk át a feledésnek, ahol nem árthat többé. *

Az új külügyminiszter Budapesten.

Az új közös külügyminiszter, gróf *Berchtold* Lipót, reggel 8 órakor Budapestre érkezett, hogy itt bemutatkozó látogatásokat tegyen a kormány tagjainál és más előkelőségeknél. A külügyminiszter, a kit gróf *Szapáry* Frigyes követségi tanácsos, a külügyminiszterium elnöki osztályának vezetője kíséri, az Esterházy-utcában levő Károlyi-palotában szállott meg rokonainál és délelőtt háromnegyedtizenegy órakor kezdte meg látogatását.

Gróf *Berchtold* először a budai várba hatatott, a hol *József* főhercegnél és *Augusta* főhercegnőnél tette tiszteletét, majd *Klotild* főhercegnőhöz ment. Azután a *herceg-prímásnál*, a zászlósuraknál, a királyi Kuria, a közigazgatási bíróság és az állami számvevőszék elnökeinél, valamint báró *Fejérváry* Géza testőrkapitányánál adta le névjegyét.

Dél felé gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnököt kereste fel a miniszterelnökségi palotában. Innen a parlamentbe ment, a hol a kabinet tagjait, a főrendiház és a képviselőház elnökeit látogatta meg.

kének szép virágai: a szelidség, a szerénység, az őszinteség, a hála, az idősebbek (szülők, rokonok, jó emberek) megbecsülése és kimondom azt is — bárha Őaők ezt anathematizálják: a hit és a vallás, még egy gyermek elöl sem zárták el a boldogulás útját, ha csak a Darwin kör tiszteleti tagságára való jutás nem volt az élet céljuk.

Na de hiszen Őa, Asszonyom és az Őa-nel egyenlő gondolkozásuk nem is kívánnak jó gyermekeket!

Nem látott Őa még, Asszonyom, apró gyermeket imádkozni; a Gondviselést arra kérni összetett kezekkel, hogy az a jó szülő, a szeretett testvérek sorsának folyása fellett örködjék; hogy áldja meg őket minden jóval; hogy oltalmazza meg őket minden rossztól; hogy adjon nekik e földön is, a földön túl is örök boldogságot?

Nem hiszem, hogy látott volna, mert ha érezte volna az anya gyönyörűségét kicsi gyermeke imádságos ajkának mozgását látva, akkor nem fejezi vala be semmiesetre sem felolvasását azzal, hogy a vallásaitás az erkölcsi fejlődés ártalmára van.

Az Istenhez csak imádsággal jut el a gyermek lelke; ne zárja el ezt az utat előle, Asszonyom; ne rabolja el tőle az eget, mert bizony mondom, semmit sem tud neki e nagy jó helyett kárpótlásul adni. Erre kéri Őt és a hasonló gondolkozásukat tisztelője:

Szemléltő.

Délután félkettőkor gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök és felesége ebédet adtak gróf *Berchtold* tiszteletére. Az ebédre hivatalosak voltak: gróf *Berchtold* külügyminiszter, *Lukács*, *Beóthy*, gróf *Zichy*, gróf *Serényi*, *Hazai* és *Szekely* miniszterek, gróf *Csáky* Albin, a főrendiház és *Návay* Lajos a képviselőház elnöke, gróf *Szapáry* Frigyes követségi tanácsos, ifj. gróf *Khuen-Héderváry* Károly és *Bárczy* István miniszteri titkár. A külügyminiszter péntek reggel utazik el Budapestről.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 29.

Elnök *Návay* Lajos.

Jelenti, hogy *Batthyány* Pál gróf, *Eitner* Zsigmond, *Lovász* Márton, *Egry* Béla és *Rákossy* Viktor tegnapi szabadságot kérő leveleiket visszavonták, azzal az indoklással, hogy az elnök házszabályellenesen akart eljárni, amit az elnök a leghatározottabban visszautasít. (Zajos helyeslés a jobboldalon. Zaj balfelől.)

Bemutatja az állandó összeférhetetlenségi bizottság jelentését, mely szerint *Inczedy* Samu báró mandátumát a gondnokság alá való helyezés miatt megszüntetnek mondja ki. Jelenti még, hogy az összeférhetetlenségi bizottság *Széchenyi* Emil gróf és *Hegedüs* Loránt összeférhetetlenségi ügyében a tárgyalásra kiküldendő delegátusokat március hó 11-én fogják megválasztani. Jelenti, hogy *Kun* Béla, *Sümei* Vilmos, *Valentsik* Ferenc és *Bosnyák* Géza szabadságot kérő levelet intéztek hozzá. (Felkiáltások jobbfelől: megadjuk.)

Eitner Zsigmond kéri, hogy a kért szabadságokra egyenként tegye fel a kérdést szavazásra.

Kenedi Géza azt mondja, hogy az ország nem azért küldte a képviselőket a parlamentbe, hogy az időt névszerinti szavazásokkal töltsék el, hanem komoly és alkotó munkával. Tekintettel arra, hogy a névszerinti szavazás komoly munkának nem tekinthető, indítványozza, mondja ki a ház, hogy a kért szabadságokat megadja. (Zajos helyeslés és éljenzés a jobboldalon. Zaj balfelől.)

Polónyi Géza azt mondja, hogy az elnök pártoskodna, ha ezt az indítványt szavazat alá bocsátaná. (Igaz, úgy van, balfelől. Zaj a jobb oldalon.) Elvárja az elnöktől, hogy a házszabályok erőszakos kezelését nem fogja igénybe venni.

Batthyányi Tivadar gr. reflektál *Kenedi* megjegyzéseire, s azt mondja, vonják vissza a véderőreformot és nyújtson be indítványt a házszabályok revíziója érdekében, amit békésen letárgyalhatnak. (Igaz, úgy van, baloldalon)

Návay Lajos elnök kijelenti, hogy *Kenedi* indítványát nem fogadhatja el. Viszont az a nézete, hogy egyik indítvány ne zárja ki a másikat. Hosszasan magyarázza a benyújtott indítványok feltevéseinek helyességét. S úgy fogja feltenni a kérdést, megadja-e a Ház a kért szabadságokat.

Holló Lajos (közbeszól) Külön-külön.

Návay Lajos elnök: Hol van ez megírva? (Zaj.) Megemlíti, hogy a koalíció idejében is volt ilyen eset, amikor *Hojtsy* Pál indítványozta több kisebb rokon javaslat tárgyalásánál azok együttesen való tárgyalását. (Zaj.) *Kenedi* indítványát vissza nem utasíthatja, mert házszabály szerint kötetett meg. (Helyeslés a jobboldalon.)

Barabás Béla azt mondja, hogy *Kenedi* indítványának az a célja, hogy a szavazás elkerültessék. Úgy látja, hogy a benyújtott indítványról az elnöknek tudomása volt. Akkor fogja elismerni *Kenedi* indítványának jogosságát, ha *Kenedi* a házszabályokkal tudja ki mutatni indítványának helyességét. (Zaj.)

Polónyi Dezső sajnálattal konstatálja, hogy *Kenedi* benyújtott indítványa lehetetlenné

tette, hogy kapacitással győzzük meg egymást a házszabályok keretének helyes, avagy helytelen voltáról. Ellenindítványt tesz, hogy *Simonyi* Vilmos és *Kun* Béla kérelme teljesíthető, *Valentsik* Ferenc és *Veszprémi* István kérelme ne teljesíthető. (Helyeslés a baloldalon.)

Bakonyi Samu azt mondja, hogy az elnök, amikor elfoglalta méltóságát, fogadalmat tett, hogy a házszabályokat szigorúan megtartja és a régi jogszokásokat is szem előtt fogja tartani. Sajnája, hogy az elnök megengedte az ellenzékben azt a hitet, hogy ígéretét meg is tartja.

Egry Béla szerint az elnök tegnapi kijelentése dacára mégis a kaszinóban történt megállapodás szerint cselekszik, bizonyítja ezt az a körülmény is, hogy már egy kész precedenst is hozott ez esetre magával. (Zaj.)

Návay Lajos elnök közbeszól: Nem egészen így van.

Polónyi Dezső: De igen is így van. (Közben *Polónyi* Dezső felszólal az elnöki emelvényre. A jobb oldalon óriási zaj támad erre és zajos kiáltások hallatszanak.)

Egry Béla folytatja beszédét s azt a kérelmet terjeszti az elnökhöz, maradjon meg továbbra is a régi jogszokások mellett. (Helyeslés balfelől.)

Polónyi Dezső: Az elnök precedensre hivatkozott. A naplóból konstatálja, hogy az elnök tévedett a precedensre hivatkozással, feltételezi azonban, hogy az elnök jóhiszeműen tévedett.

Návay Lajos elnök kijelenti, hogy még jóhiszeműen sem szokott tévedni s tiltakozik az ellen, hogy szavait félremagyarázzák. (Helyeslés a jobboldalon.)

Abrahám Dezső szerint a többség olyan fegyverekkel akar a kisebbség ellen küzdeni, amely a kisebbség erőszakát vonhatja maga után. Ha az elnöknek igaza, volna nem lett volna szüksége másfélórás magyarázásokra.

Egy hang jobb felől: Mert nem értették meg.

Benedek János: Senki sem érti meg saját halotti predikációját.

Abrahám Dezső indítványozza, hogy *Sümei* Vilmosnak ne adassék meg a kért szabadság, ellenben *Kun* Bélának igen. (Felkiáltások jobbfelől. *Sümei* Vilmos. Zaj.)

Hock János kijelenti, hogy az ellenzéknek az a célja, hogy a véderőreform törvényére való emelését megakadályozzák. (Úgy van balfelől, felkiáltások a jobboldalon »provisorium.«) Nézzük meg más parlamentek jogszokásait...

Egy hang jobbfelől: Tanulmányozták Ausztriát? (Nagy zaj az ellenzéken.)

Hock János szerint nekünk a házszabályok jogot adnak arra, hogy a nemzet ellenes törvényjavaslatokat vissza vesszük. (Úgy van balfelől.)

Návay Lajos elnök kéri *Hockot*, szóljon a házszabályokhoz.

Hock János kijelenti, hogy *Hojtsynak* annak idején beterveztett indítványát, nemcsak ő, hanem pártjának több tagja is helytelennek tartotta. Ha az en bloc elméletet meghonosítjuk, akkor bekövetkezhetik olyan eset, hogy például *Széchenyi* Emil grófnak ma bejelentett összeférhetetlenségi esetére, az mondhatjuk: várjuk meg *Széchenyi* összes összeférhetetlenségi eseteit és en bloc tárgyaljuk le. (Derűtség a Justh párton.) A Macht geszt vor Recht elmélet *Bismarck*nak jól állott, de az elnök urnak higgye meg, nagyon rosszul áll. (Taps a Justh-párton.)

Kovács Gyula: Az elnök azt ígérte, hogy elődeinek szellemében fogja kezelni a házszabályokat. Alljanak hát elő a volt elnökök és mondják meg, úgy kezel-e a házszabályokat, mint ők.

Gunyos kiáltások jobbról: Eljen! Szünetet kérünk!

Justh Gyula (nevetve): Nekünk nem kell!

Polónyi Géza: Mi dolgozunk!

Hock János: Mi vagyunk az igazi munkapárt! (Derűtség.)

Polónyi Géza: Eléggé szégyeljük!

Ráth Endre következik a házszabályokhoz való felszólalásban. Ráth Endre, Benedek János, Vertán Endre és Szmeccsányi György felszólalásai után Beöthy Pál a holnap: ülés napirendje iránt tett javaslatot. Batthyány Tivadar csak úgy fogadja el a javaslatot, ha a ma napirendre tűzött ügyekben hozzák meg előbb a határozatot.

Az ülés 2 órakor ért véget.

Héderváry Bécsben.

Budapest, február 29.

(Saj. tud.) A bécsi lapoknak legutóbbi támadása arra készletik Héderváryt, hogy Bécsbe menjen. A miniszterelnök minden bizonnyal meg fogja védelmezni saját álláspontját a támadásokkal szemben s békésen fogja elintézni az ügyeket.

A villamosmű reformja.

Igazgatóságot szerveznek.

Évek óta készülnek, hogy Nagyvárad város villamosművének kezelését reformálják. akik nincsenek megelégedve a villamosmű jelenlegi kezelésével kereskedelmi igazgatót kívántak a vállalat élén, azonban első sorban új villamosmű szabályrendelet megalakítása vált szükségessé.

Ez azonban sehogy sem akart megleenni. Már tíz szabályrendelet-tervezet feküdt a villamosmű felügyelőbizottsága előtt, azonban egyszer az egyiket, másszor a másikat kifogásolták.

Tegnap végre komolyan hozzálatott a bizottság a munkához s alapul a már múlt év november havában tárgyalta szabályrendeletet vették.

Az ülésen Rimler Károly polgármester elnöke alatt jelen voltak: Bordé Ferenc, dr Thury László, dr Károly Irén, dr Pác Sándor, dr Adorján Emil, Fényes Manó, Weinberger Lajos és dr Molnár Imre jegyző.

Rimler Károly elnök azzal nyitotta meg az ülést, miszerint azért hívta össze a bizottságot, hogy a bizonytalan állapotnak végre valahára véget vessenek. Ez a mostani állapot tarthatatlan, mert látja, hogy a bizottság tagjai már nem viseltetnek olyan szeretettel a mű iránt, mint azelőtt. Bármiként, de most már határozottan.

Ezután a novemberben már tárgyalni kezdett szabályrendelet-tervezetet terjesztette elő Belányi Imre, a mű igazgatója.

Az 1. §. a mű címét, igazgatóját, kezelését.

Dr Adorján Emil hivatkozik egy határozatra, amelyben a törvényhatóság kimondotta, hogy kereskedelmi igazgatót kíván a villamosmű élére.

Bordé Ferenc és dr Károly Irén nem emlékeznek ilyen közgyűlési határozatra.

Dr Károly Irén attól fél, hogy a kereskedelmi igazgatóság tönkre teheti az egész művet, mert csak vagyonos ember jöhet majd be az igazgatóságba, s nem törődnek kellőleg annak érdekeivel s szegény ember pedig nem szentelheti annak idejét. Fél attól is, hogy nem szakemberek kerülnek az igazgatóságba. De mire való akkor a mű igazgatója, ha mindent az igazgatóság csinál. A szakképzettséggel bíró egyénben, akinek az kenyere, jobban megbízik.

Dr Adorján Emil furcsának találja, hogy minden ülésen előről kezdik a vitatkozást. Iy óriási befektetést nem lehet csupán egy szakember vezetésére bízni. A mű igazgatójának elég hatáskör van a tervezetben biztosítva.

Dr Károly Irén nincs az igazgatóság ellen, de azt ellenzi, hogy mindent magának abszorbeál az igazgatóság. Olyan igazgatóságot, amely mellett a mű igazgatójának is megfelelő jogkör van biztosítva, mint pl. a Schlatter javaslatban, ő is elfogad. Csak a villamos telep érdekeit félti, s azért nem akarja, hogy a mű szakigazgatója csak egyszerű végrehajtói szereppel látassék el.

Fényes Manó akként oldaná meg a kérdést, hogy a mű igazgatóját az igazgatóságba beválasztsák. Ez előfordul más vállalatnál is. Így az igazgató fog minden előterjesztést tenni az igazgatóságban. De végre is öt ember többit lát s a szakigazgató is tévedhet.

Bordé Ferenc azt kívánja bevenni a szabályzatba, hogy az igazgatóság intézkedése ne legyen végrehajtható, ha azt a szakigazgató kifogásolja. Ez esetben a tanács határozzon.

Belányi Imre azt véli, hogy ha igazgatóság lesz, az lesz a felelős mindenért. Kifejti, hogy a szakigazgató csak az igazgatóságnak lehet felelős.

Dr Thury László a cégjegyzésnél az igazgatókat mint együttes cégjegyzőket kéri beiktatni, mert ez felel meg a kereskedelmi törvénynek.

Az 1. §-t dr Thury László módosításával fogadták el.

A 2. §-t a második részbe iktatják be.

A 3. §. szerint a villamosmű a város többi vagyonától teljesen külön vezetetik és könyveltetik.

A 4. §. az igazgatóságról szól. Eredetileg 5 igazgatósági tag volt felvéve, 2 kereskedő és 2 villamos szaktekintély és 1 jogász s a mű igazgatója csak előadó lenne.

Ezt a szakaszt teljesen megváltoztatták s abban állapodtak meg, hogy az igazgatóság áll 6 választott tagból és pedig 4 törvényhatósági tagból és 2 külső szakemberből; hivatalból teljesen egyenjogú tagja a bizottságnak a mű igazgatója. Az igazgatóság ülésein a tanács egy tagja jelen lesz, aki a városi tanácsban referálja a villamos ügyeket.

Az igazgatóság választott tagjai és a tanács kiküldöttei az üléseken való részvétel és a telepen való megjelenésért esetenként 20 koronát kapnak, de egy évben 1200 koronánál több nem lehet.

Az 5. §. szerint az igazgatóság hetenként tart ülést. Szavazat egyenlőség esetén az elnök dönt. Egyhangulag hozott, vagy 1 szavazat ellenében hozott határozatok azonnal végrehajthatók. Két szavazat ellenében hozott határozatok azonban a tanácshoz teendők át s a polgármester 48 óra alatt köteles tanácsi határozatot provokálni s a dolog csak a tanács jóváhagyása után hajtható végre.

A 6. §. az összeférhetlenséget állapítja meg. Rokon természetű vállalat tulajdonosa, vagy igazgatósági, felügyelő-bizottsági tagja, vagy oly vállalatnál érdekelt, amely évi 1000 koronán felüli rendkívüli kedvezményt élvez a villamos műnél, az igazgatóság tagja nem lehet.

A 7. §. szerint a villamosmű igazgatóját az igazgatóság és a városi tanács együttes ülésben választja és bocsátja el.

A tervezett többi pontjait ma, pénteken délután fél négy órakor tárgyalja a felügyelőbizottság.

Feldarabolta a vonat.

Halál egy malac miatt.

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap délelőtt a bihari helyiérdekű vasut érmihályfalva—nagyvárad-i vonalán. A szerencsétlenségnek egy kiscgazda esett áldozatul, akit a vonat valósággal feldarabol. A megindított vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenség senkit sem terhel. Az egész dologról tudósítónk a következőket jelenti.

Déli 1 óra 28 perckor indult Ermihályfalváról Nagyvárad-felé egy személy vonat. A vonat alig haladt egy két kilométert mikor a debreceni utig ért. Itt hirtelen kanyarodik egymásnak a két ut, úgy hogy a legnagyobb óvatosságra van állandóan szükség a katasztrófiák elkerülése végett. Ezen a veszélyes utponton még csak sorompó sincs, pedig nem egyszer megtörtént már, hogy a legizgalmasabb jelenekek között tudták az utolsó pillanatban elhárítani a veszedelmet.

Ezen az uton haladt tegnap délelőtt Puskás Albert érsemjéni kiscgazda is. Puskás több malacot hajtott Debrecenbe. A vonat dühörgését már jó előre hallotta, azonban azt hitte, hogy még lesz ideje áthajtani a sineken a malacokat. A szerencétlen ember tényleg át is hajtotta a jószágokat, mikor egy malac a sinekre ugrott vissza, Puskás nem akarta elveszíteni ezt az egy malacot sem és visszament a sinek közé. A vonat ekkor már közelber, az ember háta mögött volt. A vonatvezető ekkor vette észre, hogy Puskás a sineken áll.

Borzalmas pillanatok voltak ezek. Az utonjárók rémülten kiáltoztak az embernek, a vonatvezető teljes erejével igyekezett fékezni a gépet. A szerencsétlen embernek még lett volna ideje elugrani a halál utjából, azonban a malac közvetlen a gép előtt állott és azt ütötte az ember, hogy megmentse valahogy.

A következő pillanatban bekövetkezett a katasztrófia. A gép Puskást elütötte. A szerencsétlen ember végig vágódott a sineken s a prűszkőő gép végig száguldott rajta. A gép kerekei levágták Puskás lábait és a fejét. A borzalmas jelenet szemtanui állítása szerint Puskás egy hangot sem szólt s nyomban meghalt.

A vonatot azonnal megállították s a szerencsétlenségről jelentést tettek a hatóságoknak, melyek nyomban kiszállottak a helyszínre és megtartották a vizsgálatot, mely megállapította, hogy Puskás saját vigyázatlanságának esett áldozatul. Mulasztás egyedül a batóságot terheli, mert nem gondoskodott a veszélyes utnak sorompóval való ellátásáról.

Puskás hulláját hazaszállították Ersemjénre, ahol holnap fogják eltemetni.

Andrássy második olkka.

Andrássy Gyula most írta meg második cikkét, melyben a választói jogról polemizál Justhékkel. Cikkében azt hangoztatja Andrássy, hogy nem hiszi el, miszerint Justhék mögött az ország többsége volna.

A legszebb

estélyi és bálipőök

MOSKOVITS Bémertéri fióküzletében.

Szabott gyári egységáruk.

Telefon 687

Telefon 687.

Elfogott betörők.

Fegyveres hajsza az országuton.

Kitűnő fogást csinált tegnap hajnalban a székelyhídi utbiztos, aki két többszörösen büntetett betörőt fogott el még mielőtt azok az összeharácsolt holmikon tuladtak volna. A két betörő az utóbbi időben valósággal reitegésben tartotta Székelyhid lakosságát. Alig múlt el nap, hogy egyik vagy másik gazdánál meg ne kísérelték volna a betörést. Volt rá eset, amikor a gazdák botokkal és vasvillákkal verték el a betörőket, de nem volt ritka eset, amikor ki is fosztottak egyeseket.

A székelyhídiak már annyira voltak, hogy alkonyat után nyomban bezárták az ajtókat s házaik elé őrköt állítottak. Ennek dacára sem sikerült a betörőket elfogni. A betörők munkájuk után itélve igen jártasak voltak a téren, mert a kifosztott lakások ajtóit és ablakai ép oly érintetlenek voltak a kifosztás után mint előtt.

Tegnap hajnalban Kiskágyán Röck Adám utmestert ijedten költötte fel az egyik utkaparó.

— Tessék kijönni, az országut árkában gyanus emberek bujkálnak.

Röck megtöltötte vadászfegyverét és a megjelölt helyre ment az utkaparóval együtt. Ovatosan lopóztak az árok partjára, ahol Röck fegyverét lövésre emelve az árokban meghúzódó emberekre kiáltott:

— Meg ne mozduljatok, mert lövök!

A betörők felugrottak és futásnak eredtek. Röck üldözőbe vette a két betörőt, akik nem sokáig bírták a hajsztát s megadták magukat. Röck, aki különben, mint csendőr-mester régebben nem egy bravuros dolgot végzett, megkötözte a két betörőt és saját lakására vitte őket. Telefonáltak Székelyhídra a honnan csakhamar megérkeztek a csendőrök.

Kihallgatták a betörőket, ekkor kiderült, hogy milyen nagyszabású betörőket fogott el az utbiztos. Az egyik betörőt Szécsény Károlynak hívják, aki 22 éves és legutóbb is 9 hónapig volt elítélve betörést miatt. A másik betörő Szabó Károly 18 éves szintén szerepelt már betörés miatt a bíróság előtt.

A megmotozásokor 68 darab álkulcsot találtak náluk. Vallatás alkalmával kiderült, hogy Szécsénynek legutóbb a székelyhídi hegyen dolgoztak, ahol Márkus József nyaralóját fosztották ki. Itt álkulccsal hatoltak be és minden elvihetőt elvittek. A pincéket is alaposan megdézsmálták.

A lopott tárgyakkal Nagyváradra akartak jönni, azonban létek a székelyhídi pályaudvarra menni és azért gyalogoltak Kiskágyára, ahol azonban a lopott tárgyakkal együtt elfogták őket.

A betörőket ma fogják beszállítani az ügyészségre.

*** A Katholikus Kör második köz-művelődési estélye.** Ma délután fél hat órakor tartja a katolikus kör az Országos Katholikus Szövetséggel együtt a második köz-művelődési estélyét a jogakadémia dísztermében. Az érdeklődő közönség bizonyára zsufolásig megfogja tölteni a termet annál is inkább, mert olyan egyéniség fog előadást tartani mint dr. Vass József, a budapesti Szent Imre kollegium igazgatója, akiről tegnapi számunkban már megemlékeztünk. A részletes program a következő:

1. Dr. Vass József: A legfontosabb probléma.
2. Beethoven: Sonate Appassionata I. F. moll. Zongorán előadja: Vučkits Oitóné.
3. Vučkits Jenő: A művészet lelke és Krisztus filozófiája.

UJDONSÁGOK.

Március.

A tél rideg és hideg szürkésége mind jobban távolodik tőlünk és most, hogy március havába léptünk át, mintha az emberek tekintete is azt árulná el, hogy közeledik hozzánk a várva várt tavaszi verőfény. A hideg, fázós, komor arcok eltűnnek és jóleső mosolygással üdvözöljük az első napsugarat, mely ott kacérkodik velünk a korzón, a szürke aszfalton. Még hamiskodik és az ég ragyogó kékje csak itt-ott nevet ránk a fehér, foltos, felhők közül, melyek izigyen takarják el szemünk elől az édes, meleg sugarakat és alig-alig engedik, hogy kikandikáljon egy-két percre, vagy egy rövid félóra.

Mi pedig várunk türelmesen, vagy inkább ideges türelmetlenséggel. Bosszant a márciusi szürke felhő, mely odatolakodik a szemünk, a lelkünk elé, elrejtje előlünk féltékenyen, irigykedve a mosolyt, a napsugarat, a kék eget.

Figyelem ezt a méla harcot. Az elmulás, a pusztulás küzd az ébredő élettel. Es nem félek attól, hogy végre is melyik lesz a győztes, mert március van és a tavasz vidám szellői fujdogálnak.

Az emberek is vidámabbak, a korzón is már élénkebb az élet. Mindenki kinn van, a szemekben tavaszi tűz lobog és mosolyognak, ha végig simogatja arcukat, hajukat. Ilyenkorra már megundorodunk a sáros, hideg, szürke téltől és vágyva-vágyjuk az ébredő tavaszt. Eddig unottan, fáradtan, kimerülten jártuk az utakat és most az első márciusi napsugár felfrissített, életet, lelket öntött a szívünkbe...

Azt mondják, hogy kint a mezőn a hóvirág is kibújt már, mint az élet, az ébredő tavasz első hirdetője.

Előkerült a verkli, azaz pardon, modern korban vagyunk, a gramofonos bácsi is és észre sem veszem, hogy milyen fűlsértően hangzik az ének a kopott tölcserből... Szép tavaszi éjszakán...

La—Ly.

* A kalocsai érsek segédpüspöke.

A Magyar Kurir jelenti: X. Pius pápa az apostoli király előzetes hozzájárulásával dr. Horváth Győző kalocsai ifjabb mesterkanonokot, a nagyszeminárium igazgatóját dr. Csernoch János kalocsai érsek segédpüspökévé nevezte ki. A processus canonicus legközelebb lesz Bécsben, a nunciaturán.

*** A szinügyi bizottság ülése.** Nagyvárad város szinügyi bizottsága hétfőn, márc. 4-én délután 5 órakor a városházán ülést tart.

*** Épül az új vasuti hid.** A várad-velencei vasuti hid és töltés környéken nagyban folyik a munka. Egész munkás kolónia keletkezett itt: munkásbarakkok, gépházak épültek, melyekbe az első enyhébb, verőfényes nap friss mozgást és életet hozott. A szép napos időben csattognak, villognak a sokat pihent szerszámok. A főállomás és Velence között építendő második vágány egy másik vasuti hid építését teszi szükségessé. A munkát már az ősszel megkezdték, a balparti kőpárkány már kész, most csinálják a közöpső kőoszlop pilléreit, mellyel a Körös felszínéig jutottak. A munka nagy apparátussal folyik, a hid pillérek kőfaragó és cementmunkáit nagyszámú, Fiume vidékéről való olasz és horvát munkások végzik. Az új hid közvetlen a régi mellett, evvel

párhuzamosan épül s úgy értesülünk, hogy külön gyalogjárója is lesz, amire valóban nagy szükség is volna a heggyi forgalom érdekében.

*** Megint nem lesz nyári uszoda.** A nyári uszoda létesítésének kérdése ismét eltolódott egy évvel. A város január közepén hirdett pályázatot a Körözsbén építendő nyári uszodára, elvetvén a mérnöki hivatal uszodatervét. Tegnap járt le a pályázat és a város árlejtési bizottsága összeült, hogy döntsön az ajánlatok felett. Azonban a bizottság sajnosan konstatálta, hogy nem érkezett be egyetlenegy ajánlat sem. Most ismét valami más módozatot kell kitalálni és valamiképpen dűlőre kell már vinni a régóta vajdó uszoda kérdését, mert hisz fölösleges bővebben fejtegetnünk, hogy mennyire szükség van a város közönségének a Körözsuuzodára.

*** Új doktor.** Mint értesülünk, Sándor Jánost, Sándor Albert nagyváradi postaelőőr fiát tegnap avatta doktorrá a kolozsvári egyetem jogtudományi kara.

*** A gyógyszerértár átruházás megadóztatása.** Nagyvárad város tanácsa terve vette, hogy a gyógyszerértár jog átruházását illetékel rója meg, hogy amikor egy-egy ilyen nagyértékű objektum gazdát cserél, abból a városnak, a köznek is legyen valamelyes haszna. Lukács Ödön tanácsnok már ki is dolgozta az erre vonatkozó tervezetet s tegnap beterjesztette a városi tanácshoz. Az illetéket progressiv alapon vetné ki a város. A tervezet a segéd nélküli gyógyszerértár értékét 50000 koronára értékeli s az illetéket 1000 koronában állapítja meg. Az egy segéddel működő gyógyszerértárt 100,000 koronára s az illetéket 2000 koronában; a két segéddel működőt 150,000 koronára értékeli s az illetéket 3500 koronában; a 3 segéddel működőt 200,000 koronára értékeli s az illetéket 5000 koronában állapítja meg. A 3 segéddel többet foglalkoztató gyógyszerértár után 7000 koronában szabja meg az átruházási illetéket. Örökösödés esetén személyes jogu gyógyszerértár után nem kell illetéket fizetni, míg a reáljogu gyógyszerértárak után a fenti összegek felét fizetik az örökösök.

*** Ferencz József rend.** A király Kriszt Jenő pápai esperes-pébánosnak a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta.

*** Losschmidt Ödön temetése.** A tragikus véget ért Losschmidt Ödön őrnagy hadbíró tetemei tegnap érkeztek meg a nagyváradi pályaudvarra, honnan a csapatkórházba szállították és ravatalozták fel. A temetés ma délelőtt 10 órakor lesz a kórházból katonai pompával. Az engesztelő miseáldozatot holnap délelőtt 10 órakor mutatják be az olasz plébánia templomban.

*** A megfellebbezett képviselőtestületi választások.** Kővág, Szarkó, Alsótótfalu és Fegyvernek községben a múlt hónapban tartották meg az előjárói választásokat. A községek lakosai azonban nincsennek megelégedve a választás eredményével. Tegnap mind a négy községből érkezett be a választások ellen fellebbezés. A legérdekesebb az, hogy majdnem mindegyik fellebbezés ugyanazon okkal van megindokolva, hogy tudniillik nem volt szabályszerű a választás.

*** Osztóndij a szülésszők részére.** A belügyminiszter tegnap leiratban értesítette a vármegye alispánját, hogy a vármegyéből szüléssző tanfolyamra készülő 17 nő részére osztóndiját engedélyezte.

* **Átiratok a vármegyén.** Nagyvárad város törvényhatósága tegnap átiratot intézett Biharvármegye törvényhatóságához, amelyben arra kéri a társtörvényhatóságot, hogy írjon fel a kormányhoz arra nézve, hogy a munkaadók és munkások közötti jogviszonyt törvényhozás útján rendezze. Szatmárvármegye arra szólítja fel a törvényhatóságot, hogy a községek közigazgatását szintén a törvényhozás útján rendezzék. A vármegye az átiratok tárgyában a legközelebbi közgyűlésén, március 20-án, fog határozni.

* **Lehet-e városi orvos a betegsegélyző szolgálatában?** Ismeretes dolog, hogy a városi közgyűlésen Pásztor Ede törvényhatósági bizottsági tag felvetette a kérdést, lehet-e városi tisztviselő orvos az Országos Munkás és Betegsegélyzőpénztár alkalmazottja. Ugyanis dr. Barna Armin tisztviselő orvos a betegsegélyzőnek is orvosa már 15 év óta. A városi tanács az illetékes tényezőket véleményadásra kérte fel e kérdés eldöntésére. Gerő Armin főkapitány most adta be véleményét. Szerinte a két állás nem egyeztethető össze, mert a betegsegélyzőnek fegyelmi rendelkezési jogai vannak a város egyik tisztviselője felett.

* **Megskart szökni a büntetés elől.** Bács Lázár *szakadati* lakos már nem egyszer volt lopás miatt a vádlottak padján. Legutóbb is nagyobb szabású betörést követett el, melyért a csendőrség letartóztatta. A vizsgálat folyamán Bácsot szabadlábra helyezték, azonban az eljárás tovább tolt ellene. Bács érezvén büntetését, nem akarta bevárni míg elítélik, pénzzé tett minden vagyonát és azzal Amerikába akart szökni. A birtokon hamar tudott és utlevelet is szerzett. Fiume felé azonban veszedelmesnek találta az utat és Hamburg felé akart kijutni. Pozsonyig akadálytalanul jutott el, de Pozsonyban a határrendőrség gyanusnak találta a viselkedését és egyelőre őrizet alá vette. Nyomban érdeklődni kezdtek a letartóztatott viszonyai után és ekkor kiderült, hogy szökevény. A rendőrség Bácsot letartóztatta és ma a nagyváradai ügyészségre fogja szállítani.

* **Postahivatalt kér Biharsályi.** Alig pár éve annak, hogy Biharsályi községben felállították a postaügynökséget. Akkor ez teljesen megfelelt céljának, de ma már a forgalom annyira szaporodott, hogy a község indíttatva érzi magát postahivatal felállítását kérni. Az vonatkozó képviselőtestületi határozatok tegnap érkeztek be a vármegye alispánjához.

* **Elfogott rablógyilkos.** Bott György és Dienes István detektívek hosszabb keresés után tegnap délelőtt elfogták Mihalicz György 32 éves alsóabsai születésű betonmunkást, aki ellen igen nyomatékos gyanu forog fenn arra, hogy Arad megyében Soborsin község határában Butai Juliánát baltával leütötte és kirabolta, a hullát pedig ismeretlen helyen elrejtette. Mihalicz azután megszökött, Biharvármegyében Tenkére jött, ahonnan azután Nagyváradra jött és itt sikerült őt a detektíveknek kézrekeríteni. A csendőrök azonnal megindították a nyomozást értesítették a nagyváradai rendőrséget is a tettes kilétéről.

* Csak MAUTHNER-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csak a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

x **Nincs itt a vadászat!!** Még kezdődött a tilalmi időszak, de az igazi vadász most már fokozott buzgalommal írja a ragadozó vadakat s ha kellő sikert akar elérni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezzé be szakembertől. Továbbá a legalkalmasabb idő a fegyverek teljes rendbehozására most van, míg a szalonkázás meg nem jön, tehát mindenkinek saját érdeke, hogy fegyverei rendben legyen mire újból szüksége lesz rá. A legelőkelőbb fegyvergyárosok fegyverei állandóan nagy választékban kezeség mellett található LADÁNYI JÓZSEF puskaművesnél, Nagyvárad, Rákóczi-ut, Moskovics palota. M. kir. löporáruda. Telephon 269. — Tanoncz felvétetik.

x **Trieszti kávépiac Nagyváradon.** A kávé olcsóbb lett! Aszódi Kossuth utcai kereskedő tudósítása. A már országosan ismert Aszódi 8 féle zamatu pörkölt kávéja, mely a legjobb és legolcsóbb, frissen és meleg állapotban áll a nagyközönség rendelkezésére. Ara 1 kilo 4 kor. fél kilo 2 kor. negyed kilo 1 kor. Motorüzemű pörkölés és darálás.

SELYEM TRIKÓ, GUMI TRIKÓ ÉS HALCSONTNÉLKÜLI FÜZŐ
eredeti párisi szabadalmazott gyártmány, csak

Rosenzweig Rózánál

kapható. Szalárdi-utca 9.

ÓVÁS.

Óvakodjunk a selejtes kézi munkáktól, Bóvli árut ne vegyen, mikor

ujat és szépet

nálam az elismert olcsó áron szerezhethet be.

TÁTRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Figyeljünk a cégre.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Péntek: Artatlan Zsuzsi.

Sombat: Sírja lióim.

Vasárnap délután: Karenin Anna. este: Vitézsáta.

Csapó Jenő vendégjátéka. Érdekes vendégfellépés lesz ma este a Sziliget-színházban, a farsulat beteg tenoristája helyett az Artatlan Zsuzsi hadnagyának szerepében Csapó Jenő, a kolozsvári Nemzeti-színház nagytalentszerű fiatal bonvivánja lép fel. A többi főszerepeket Zsigmondi Anna, Horváth Mici, Gózon Gyula, Sik Rezső, Lovay és Kabos játsszák.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

A főgimnázium Liszt-ünnepélye. Szokatlanul nagy érdeklődés mutatkozik a közönség körében a főgimnázium ifjúságának március 3-án rendezendő Liszt-ünnepélye iránt. Thomán István kiváló művész és pedagógus

közreműködése valóban oly esemény, amely az ünnepélyt magasan kiemeli a szokásos ifjúsági ünnepélyek köréből. E mellett a műsor többi száma is egytől-egyig a legnagyobb mértékben kifogja elégteleni a közönség várakozásait, amelyeket a főgimnázium ifjúságának multban rendezett ünnepélyei jogosan keltenek benne. A rendezőség ezúton hívja meg mindazon t. szülőket és tanügybarátokat, akik tévedés vagy a rendezéssel kapcsolatos sokféle munka közben külön meghívókat nem kapuának. Jegyeket előre Huzella M. és Kis David kereskedésében lehet váltani.

Kedden este — március 5-én — tartja utolsó birtetes hangversenyt a nagyváradai zenepártoló egyesület a Csarnokban, ahol ez alkalommal Jac. von Kempen világhírű holland tenorista lép fel Henry Wilhelmus zongorakísérete mellett. Jegyek még kaphatók Vidor Manó üzletében.

S P O R T.

A N. S. E.—N. A. C. match. Az első igazi labdarugó mérkőzés vasárnap, március 3-án délután fog lefolyni a Rhédey-kerti sport pályán, amikor a N. S. E. és a N. A. C. első csapata kerülnek szembe egymással. A N. A. C. egyes csapata az elmúlt évben állandóan főlényben volt a N. S. E.-tel szemben, azonban utóbbinak csapatán új és előnyös beállítások történtek s ugye változások, mint a csapat szorgalmas treningje bizonyára alább fogják szállítani az idén a régi súlyos differenciát. — A N. S. E. center csapatára ezúttal Niessner Aladár az ismert reprezentatív játékos lesz s már ez az körülmény is emelni fogja a csapat goalképességét. A NAC. csekély változtatással a tavalyi népszerű csapatával indul a mérkőzésbe. Új erőssége a csapatnak Stotter Aladár, aki centerhaltot játszik és kapitánya is a csapatnak. A NAC. kapuját Hirschfeld a NSE.-ét Rajtz védi. A mérkőzés a szokott helyén délután 3 órakor kezdődik és Szabó Andor szövetségi bíró fogja vezetni.

Igazságszolgáltatás.

Sajtópör helyet béke. Dr. Bikády Antal volt Justh-párti képviselő ellen nyomtatvány útján elkövetett rágalmozás miatt sajtópert indított dr. Simonka György gyulai ügyvéd. Tegnap lett volna az ügy tárgyalása az esküdtszék előtt. Már meg is alakult az esküdtszék, mikor a felek felállottak és kibékülésüket jelentették, nem csekély öröme az esküdtszéknek, akik így egy veszendőbe induló napot megnyertek s mehetek pörösködés helyett kegyeret keresni.

§ Megverek valakit, vagy engem vernek meg. Nagyszántó községben töltött a mult év júniusában Papp Márton gazdánál építkezések folytak. Az építkezésnél segített Oláh Gyula is, aki Papp Márton fiával Papp Istvánnal a közeli határból homokot hordott. A határban azután valami miatt összeshálokoltak, majd az összeshálokolásból verekedés lett. Azután Oláh a saját szekeren bement a faluba Papp Márton portájára. Ott azután ismét dühösen szidni kezdte a fiút, mire ennek testvére Papp Lajos támadt neki. Hazaérkezett Papp István is és együttesen rárohantak Oláh Gyulára, akit beledobtak az udvaron levő malteres gödörbe. Azután a jajveszékelt embert kihúzták, megmosdatták és kidobták az utcára. Oláh Gyula azonban nem nyugodott,

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Körözspart, Lévay-palota.

Figyeljen az árakra.

1 üveg Odol	74 kr.
1 » francia szájviz	25 »
1 » száj szagtalanító	50 »
1 tubus dr Heyder fogcerém	50 »
1 » Thymol »	20 »
1 » Stomatol »	20 »
1 » téglés Odontin fogpaszta	55 »
1 drb Odontin betét	55 »
1 üveg Pixavon	98 »
1 üveg Bay Rum	35 »
1 » Vera Viollette brillantín	80 »
1 » francia brillantín	15, 22, 35 »
1 » folyékony brillantín	50 »
1 » valódi dió olaj	15 »
1 » » » kivonat	75 »
1 drb bajuszkötő	15, 20 85 »

1 üveg Kerpel kézfinomító	88 kr.
1 téglés Margit erém	40 »
1 » Diana erém	65 »
1 drb Dianna szappan	65 »
1 dob Leichner puder	88 »
1 » amerikai porcelán puder	1 frt 20 »
1 üveg amerikai petrol	50 »
1 » Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt — »
1 fekete champos	12 »
1 rud rozsa Glycerin szappan	20 »
8 drb francia ibolya szappan	50 »
1 » Kiehlhauser ibolya gycerin szappan	28 »
1 » » Speick szappan	28 »
1 » Windsor szappan	88 »
1 tubus kaloderma	28 »
1 » Beloderma kézfinomító	20 »
1 üvegtégely tejcerém	20 »

1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 85 kr
1 Gillette utánzata borotva készülék	1 » 50 »
1 valódi serte hajkefe	70 »
1 dublé bajuszkéfe	20 »
1 valódi serte ruhakefe	45 »
1 körömkéfe	05 »
1 surolókefe óriási	20 »
1 surolókefe kisebb	10 »
12 drb Royal angol cipő erém	96 »
1 drb cipőcerém-kefe kenőkefével	70 »
1 » cipőfényesítő flanel	20 »
1 » Jurigatem Zománc	80 »
1 mtr vörös gumicső	60 »
Egynegyed Ko Brunz watta	85 »

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betegápolási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkek legnagyobb választékban, igen olcsón! Saját zsebünk ellenesége, ha személyesen meg nem győződik az árakról.

Nincs vásárlási kényszer! Illatszerek kimérve a legmodernebb Odeurökben!

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete rt.
Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.
Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5°/_o-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindennemű bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyósít házakra és földbirtokokra.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

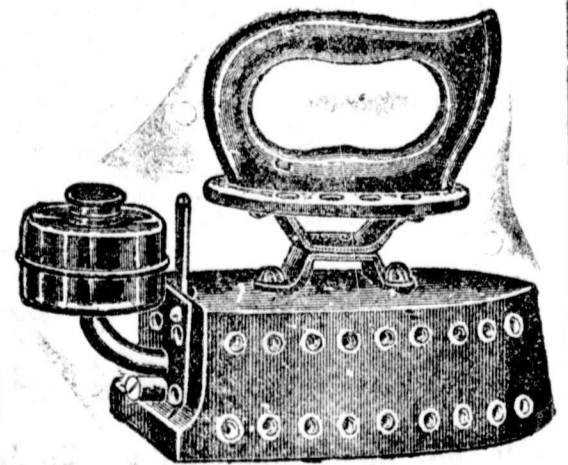
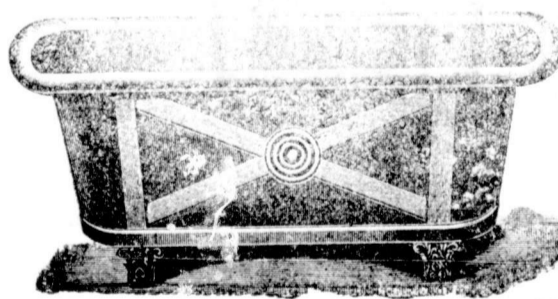
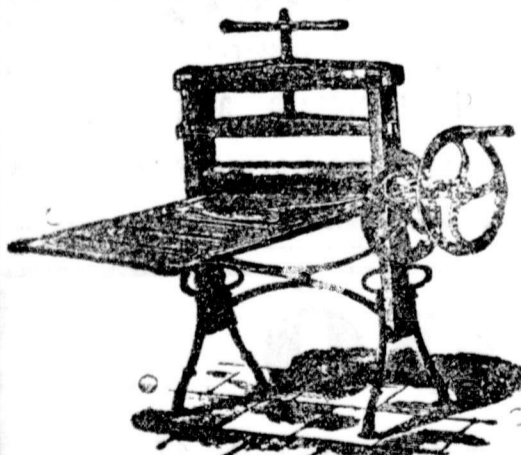
évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Fürdőkádakból

legnagyobb választék minden nagyságban.

Ruha mosó és mangorló gépek,
modern konyha berendezések kizárólag

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

